

POHJOISMAIDEN INVESTOINTIPANKKI

bulletin *tammikuu 2001*

Yhteistyö syvenee idässä

Sen jälkeen kun Baltian maat itsenäistyivät uudelleen 1990-luvun alussa, Pohjoismaat ovat tehneet yhteistyötä niiden kanssa pääasiassa pohjoismaisen lähialuestrategian puitteissa, joka on käsittänyt myös Luoteis-Venäjän.

EU:n tulevan laajentumisen edellä on aika pohtia pohjoismaista yhteistyötä uudelleen unionin jäsenyyttä hakeneiden maiden osalta. Lähialueyhteistyö on keskitettävä tärkeisiin hankkeisiin ja aloihin: ympäristö, infrastruktuuri, kunta-ala, kansalaisyhteiskunta sekä talous ja kauppa.

Pohjoismaiden Investointipankki on ollut mukana toiminnassa sekä Baltian investointiohjelman (BIP) kautta, joka käynnistyi vuonna 1992 ja pääsi varsinaisesti käyntiin vuonna 1994, että projekti-investointiluottojen kautta, joita on myönnetty suurehkoihin yksittäisiin hankkeisiin lähinnä infrastruktuurisektorilla. NIBillä oli kaksi tehtävää BIP:n yhteydessä. Ensimmäinen oli teknisen avun ja oman pääoman järjestäminen pieniä ja keskisuuria yrityksiä varten tarkoitettujen rahoituslaitosten perustamiseksi. Toinen oli suora lainarahoitus sekä Baltian maiden että Pohjoismaiden kannalta kiinnostaville pienille ja keskisuurille yrityksille. Lainat myönnettiin yleensä suoraan yrityksille, mutta osa myös paikallisten rahoituksen välittäjien kautta; lähinnä kyseeseen tulivat ne kolme investointipankkia – yksi joka maassa – joiden perustamiseen ja kehittämiseen NIB osallistui.

Vuonna 1996 Pohjoismaiden pääministerit päättivät, että NIBin olisi perustettava erityinen lähialueiden ympäristöinvestointiluotto-ohjelma (MIL), jonka painopisteenä olisi Baltia. Nämä kaksi erityisohjelmaa, BIP ja MIL, joille molemmille Pohjoismaiden hallitukset ovat antaneet erityiset takeet, ovat olleet erittäin hyödyllisiä.

Nyt kun BIP-ohjelma on loppunut ja MIL-luotot on hyödynnetty lähes kokonaan, on NIBin sekä Viron, Latvian ja Liettuan suhteiden aika muuttua tavanomaisiksi liikesuhteiksi. BIP:n tavoitteena oli tukea talouden yksityisen sektorin kehitystä Baltian maissa ja luoda uudelleen taloudelliset suhteet Baltian ja Pohjolan välille. Molemmilla aloilla on otettu suuria edistysaskelia. NIB osallistui paikallisten pankkien toimintaan Baltiassa tavoitteenaan auttaa perustamaan pankkeja, jotka voitaisiin yksityistää omin voimin. Näin on nyt tapahtunut.

Alueellinen yhteistyö Pohjois-Euroopan maiden välillä tulee entistä tärkeämmäksi, kun ehdotettu EU:n laajentuminen toteutuu. Unioni, jossa on lähes kaksi kertaa niin paljon jäseniä kuin nyt, edellyttää uusia alueellisen yhteistyön malleja. Maiden, joilla on yhteisiä intressejä, on pystyttävä löytämään yhteinen sävel tullakseen kuulluiksi laajemmassa eurooppalaisessa yhteydessä. Alueellista yhteistyötä on lisättävä, ei vähennettävä, pohjoisen ulottuvuuden vahvistamiseksi unionissa ja koko Euroopassa.

Pohjoismainen yhteistyö on esimerkki hyvin toimivasta alueellisesta yhteistyöstä, jossa on mukana sekä EU:n että Naton jäsenvaltioita ja niiden ulkopuolisia valtioita. Tämä edistää vahvemman ja turvallisemman Euroopan luomista. Pohjoismaista kontaktiverkkoa on laajennettu asteittain Baltian suuntaan mutta tehtävää on vielä paljon. Pohjoismais-balttilainen yhteistyö vaatii instituutioiden vahvistamista ja puitteiden edelleen kehittämistä

käytännön tasolla. Työ voitaisiin aloittaa talouden alalta. Yhteistyöhön voisi kuulua alueen liikenne- ja viestintäjärjestelmien ja koko infrastruktuurin laadullinen parantaminen. Itämeren ympäristötuhojen estäminen on yhteinen asia. Panostukset rajat ylittävään kauppaan ja investointeihin ovat tarpeen alueen kasvumahdollisuuksien kehittämiseksi. Toinen tärkeä ala, jonka kehitys on olennaista Pohjoismaiden ja Baltian kannalta, on rahoitusala.

Jotta turvattaisiin Itämeren alueen myönteisen taloudellisen kehityksen jatkuminen, on eri kansainvälisten ja paikallisten rahoituslaitosten välisen yhteistyön lisäksi pyrittävä tiiviimpään alueelliseen yhteistyöhön.

Pohjoismaiden etujen mukainen lähialueiden vakaus vaatii yhteisiä toimenpiteitä. Pohjoismaiden ja Baltian on tehtävä yhteistyötä laajentumisprosessin turvaamiseksi ja vahvistettava hakijamaiden mahdollisuuksia kehittää Pohjoismaille keskeisiä arvoja ja kykyä toimia menestyksekkäästi EU:n jäseninä. Edellytyksenä on, että nyt vallitseva eräänlainen holhoussuhde Baltiaan päättyy ja saadaan aikaan toimiva yhteistyö yhtäläisin ehdoin. On muutettava sitä lähialuepolitiikkaa, jota on harjoitettu vuodesta 1995 Viron, Latvian, Liettuan, Luoteis-Venäjän ja pohjoisten napa-alueiden suhteen.

Lähitulevaisuudessa Viron, Latvian ja Liettuan siirtymävaihe päättyy ja EU-jäsenyys lähenee. Tämä vaihe kestää muutaman vuoden. Sen aikana ne tarvitsevat pohjoismaisten naapureidensa tukea.

Koko Itämeren alue on kasvualue, jolla on suuret mahdollisuudet tulevaisuudessa. Pohjoismaiden Investointipankki haluaa tukea Baltian myönteistä kehitystä, ja siksi pankin on tarpeen syventää yhteistyötään Baltian maiden kanssa helpottaakseen tärkeiden infrastruktuurihankkeiden ja rajat ylittävien investointien rahoitusta.

Jón Sigurðsson

Dettifossin vesiputous Pohjois-Islandissa.

Sisältö

- 2 Toimitusjohtajan katsaus:
Yhteistyö syvenee idässä
- NIB ja ympäristö:
- 4 Aktiivista työtä Itämeren puolesta
- 7 Jätevesipuhdistusta Pietarissa
- 8 Luxo ASA – ergonominen valaisinmuotoilu
- 10 Ympäristöystävällisempää muovituotantoa
- 11 Islantilaiset yritykset kansainvälistyvät
- 12 Uusia mahdollisuuksia NIBille Aasiassa
- 14 Panoraama – pohjoismaisia luontokuvia
- 16 Baltia: Satamaprojekti Klaipedassa
- 17 Vettä Turkin kuiville tasangoille
- 18 NIB netissä
- 19 Varainhankinta-uutisia
- 20 Pohjoismaista kulttuuria: tanssi- ja musiikkiteos Baldur
- 23 NDF: Uusi infrastruktuurirahasto Afrikalle
- 24 Ajankohtaista
- 26 NIBin toiminta
- 27 NIBin osavuosisikatsaus

NIB bulletin tammikuu 2001

Pohjoismaiden Investointipankin asiakaslehti ilmestyy englanniksi, ruotsiksi, suomeksi ja tanskaksi.

Toimitus:

Jamima Löfström, päätoimittaja
Linda Hintze
Gunilla Nyman
Pamela Schönberg

Taitto: Lowe Lintas & Partners, Helsinki

Paino: Nomini, Helsinki

Julkaisija: Pohjoismaiden Investointipankki

Pääkonttori: Fabianinkatu 34, Helsinki

Postiosoite: PL 249, 00171 Helsinki

Puhelin: +358 9 18001

Telefax: +358 9 1800 210

Internet: www.nibank.org

Sähköposti: info@nib.fi

Osoitteenmuutokset: Puhelin +358 9 1800 294

Aktiivista työtä Itämeren puolesta

Ympäristökysymyksillä on yhä keskeisempi asema NIBin toiminnassa. Pankin ympäristötoimintoja on koordinoanut jo vuodesta 1994 ruotsalainen Roland Randefelt, NIBin ensimmäinen ympäristöanalyttikko. Itämeren tulevaisuus ja maailmanlaajuinen ilmaston lämpeneminen ovat kysymyksiä, jotka ovat lähellä hänen sydäntään. NIB-bulletinin toimittaja tapasi Roland Randefeltin heti syksyllä järjestetyn Haagin suuren ilmastokokouksen jälkeen.

Mitkä ovat sinun tärkeimmät tehtäväsi NIBin ympäristöanalyttikkona?

– Kaikille NIBiin tuleville lainahakemuksille tehdään laaja ympäristöanalyysi. Ympäristöanalyttikoiden päätehtävänä on käydä kunkin lainahakemuksen osalta läpi kyseisen hankkeen ympäristövaikutukset, tutkia, mitä on tehty tarpeettomien kielteisten vaikutusten välttämiseksi, ja tarkistaa, että hankkeella on kaikki tarvittavat luvat. Sen jälkeen laadimme ympäristöanalyysin, joka liitetään lainahakemuksen mukaan pankissa tapahtuvaa jatkokäsittelyä varten. Jos ympäristökysymyksiä ei ole hoidettu hyväksyttävällä tavalla, pankki voi kieltäytyä osallistumasta hankkeeseen.

NIB on osallistunut usean tuulivoimahankkeen rahoitukseen. Tuulivoimasta voi tulla entistä tärkeämpi tulevaisuuden energiahuollon kannalta.

Kuva: Erkki Väli-Jaakola.

– Mutta on minulla monia muitakin tehtäviä. Seuraan ympäristöalan yleistä kehitystä ja annan omille työntekijöillemme ja asiakkaillemme koulutusta ympäristöasioissa. Lisäksi pankki osallistuu merkittävällä tavalla kansainväliseen toimintaan, esim. ympäristönsuojeluun Barentsin ja Itämeren alueilla.

Tarkoittaako tämä sitä, että olet pankin ympäristöpoliisi?

– Toivottavasti ei. Olen sitä mieltä, että kunkin maan valvontaviranomaisten on huolehdittava valvonnasta itse. Osassa niistä maista, joiden hankkeissa olemme mukana, valvonta ei kuitenkaan toimi kovin hyvin. Kyse voi olla resurssien puutteesta tai siitä, että maan lainsäädäntö on vanhentunutta ja siinä on monia porsaanreikiä. Rahoittajana meidän tulee silloin esittää kriittisiä kysymyksiä siitä, kuinka ympäristöasioita hoidetaan hankkeidemme yhteydessä. Parhaassa tapauksessa saamme käännettyä hanketta parempaan suuntaan ja pystymme pienentämään omia luottoriskejämme, jotka johtuvat suorista ympäristöriskeistä. Nämä ympäristöriskit voivat joskus olla melko suuria.

Onko pankki kärsinyt luottotappioita ympäristövahinkojen takia tai tapahtuuko sellaista, että pankki kieltäytyy osallistumasta hankkeeseen ympäristöön liittyvien puutteiden vuoksi?

– Onneksi NIB on tähän mennessä säästynyt ympäristövastuiden aiheuttamilta luottotappioilta, aivan kuten pankki on välttynyt melko hyvin muiltakin luottotappioilta. Monet asiakkaistamme ovat kylläkin kärsineet tappioita vanhojen ympäristösyntien takia; kyse on ollut esim. vanhoista, vuotavista kaatopaikoista, jotka on kunnostettava.

– Ja totta kai me toisinaan kieltäydymme osallistumasta. Pari vuotta sitten emme suosituneet rahoittamaan uutta öljyterminaalia Itämeren alueella, koska ympäristönsuojelukysymysten hoidossa oli suuria puutteita. Hanke olisi mm. ollut HELCOMin erään suosituksen vastainen, jonka mukaan kaikissa Itämeren satamissa on oltava öljypitoista jätettä vastaanottava laitos. Samalla tavoin olemme odottavalla kannalla Itämeren alueelle suunnitellun uuden sataman suhteen, joka aiotaan rakentaa tärkeän luonnonsuojelualueen lähelle.

Kertomasi esimerkit liittyvät Itämereen. Mitä Itämeri ja sen ympäristö merkitsevät NIBille?

– Pankin viidestä omistajasta kolmen – Tanskan, Ruotsin ja Suomen – pinta-alasta suuri osa on Itämeren rannikkoa. Se on yhteensä yhdeksän maan ja lähes 100 miljoonan ihmisen yhteinen meri. NIBille Itämeren alue on erittäin tärkeä, ei ainoastaan ympäristön suhteen vaan yleisen kehityksen kannalta. Se on yhteinen kotimme, meri yhdistää meidän maamme. Siksi NIB työskentelee aktiivisesti Itämeri-kysymysten parissa. Pankki on myöntänyt likimäärin kahden miljardin euron arvosta lainoja yli 150 ympäristöhankkeeseen Itämeren alueella.

Millaisia ympäristöhankkeita pankki rahoittaa?

– Hankkeet liittyvät sekä prosessiteollisuuden että kuntien

Kuva: Matias Uusikylä

Ympäristöanalyttikko Roland Randelfelt toimii aktiivisesti Itämeren tulevaisuuden puolesta.

jätevedenpuhdistukseen, jätehuoltoon, voimalaitosten savukaasujen puhdistukseen, kaukolämpöön, polttoaineen vaihtamiseen, teollisten prosessien modernisointiin ynnä muuhun. Ympäristöhankkeidemme kirjo on erittäin suuri. Vuonna 2000 NIB myönsi ensimmäisen lainan maatalouden ympäristöinvestointeja varten. Kyseessä oli 25 miljoonan euron, eli 210 miljoonan Ruotsin kruunun, laina ruotsalaisten maanviljelijöiden omistamalle rahoituslaitokselle Landshypotekille. Landshypotek lainaa varojamme edel-

leen maanviljelijöille suoria ympäristöinvestointeja varten, joiden tarkoituksena on vähentää ravinteiden, lähinnä fosforin ja typen, kulkeutumista vesistöihin ja estää mm. torjunta-aineiden leviämistä ympäristöön.

– Entistä merkittävämpi rooli tulee olemaan tuulivoimalla. Ensimmäistä kertaa NIBiltä on myös tiedusteltu rahoitusta ”aurinkovoimaa” varten. Tulevaisuudessa uusi-

tuviin energialähteisiin liittyvät hankkeet tulevat varmasti lisääntymään.

NIB ja HELCOM

Roland Randelfelt on toiminut vuodesta 1995 pankin edustajana Itämeren suojelukomission toimeenpanevassa elimessä (HELCOM PITF), ja vuodesta 1997 hän on ollut Itämeren alueen Agenda 21-ohjelman, Baltic Agenda 21:n (usein pelkäästään BA21), parissa työskennelleen työryhmän jäsenenä.

Kansainväliset tehtäväsi ovat varmasti mielenkiintoinen näköalapaikka, josta käsin saa tietoa ympäristötyöstä monilla eri tahoilla. Mitä kysymyksiä olette ottaneet esiin näissä ryhmissä?

– Ennen kaikkea kysymys on ympäristöalan ja rahoitusalan välisen kuilun umpeen kuomisesta. Usein saamme kuulla, että vain rahaa ”puuttuu”. Kun sitten tutkimme tarkemmin hankkeita, huomaamme, että ne ovat useimmiten tarpeettoman kalliita ja pitkälle meneviä. Pankkina haluamme saada aikaan suurimman mahdollisen päästövähennyksen investoitua rahasummaa kohti. Avainsana on kustannustehokkuus.

– Ongelmana ei ole lainavarojen puute vaan se, ettei ole hyviä,

NIB on myöntänyt lainoja yli 150 ympäristö- hankkeeseen Itämeren alueella

valmisteltuja hankkeita eikä asiakkaita, jotka haluaisivat ottaa lainaa ongelmien poistamiseksi. Olen sitä mieltä, että tietoa, tekniikkaa ja rahaa on riittävästi monien ongelmien ratkaisemiseksi, mutta ei tietenkään kaikkien. Institutionaaliset mahdollisuudet valmistella hankkeita ja kohdemaiden kyky ottaa vastaan suuria lainamääriä ovat nykypäivän suuria haasteita, ennen kaikkea Itämeren itäpuolella, Venäjällä, Baltiassa ja Puolassa.

Mitkä muut ympäristökysymykset ovat ajankohtaisia juuri nyt?

– Juuri nyt keskustellaan paljon ilmaston maailmanlaajuisesta lämpenemisestä. Luulen, että edessämme on valitettavasti suuria ongelmia. Teollisuusmaidenhan on määrä alentaa kasvihuonekaasupäästöjään, lähinnä hiilidioksidin, 5 prosenttia vuoden 1990 päästötasosta vuoteen 2008 mennessä. EU:n osalta vähennys on 8 prosenttia. Syksyllä pidetty Haagin ilmastokokous osoitti erittäin selvästi, kuinka vaikeaa poliittisen yksimielisyyden aikaansaaminen on. Kaikki haluavat päästä mahdollisimman vähällä, minkä vuoksi kaikki maat vaativat niiden omien olosuhteiden huomi-

oon ottamista. Pohjoismaille, joissa on paljon metsää, on tärkeää, että metsät voidaan lukea hiilinieluiksi, koska ne sitovat tehokkaasti hiilidioksidia. Se, kuinka paljon metsää ne voivat lukea hyväkseen, on kuitenkin vielä epäselvää. Metsissä on nimittäin eroa: esim. nuori metsä sitoo hiiltä paremmin kuin vanha tai täysikasvuinen metsä.

– Samaan aikaan Itä-Euroopan valtioita hyödyttää ns. *hot air*, päästötavoitteiden alitus: niiden päästöt ovat vähentyneet valtavasti vuoden 1990 jälkeen, koska suunnitelmataloudet luhistuivat Neuvostoliiton hajottua. Jos näitä päästöoikeuksia saisi myydä vapaasti, Itä-Euroopan valtiot pystyisivät kahmimaan itselleen suuren määrän rahaa, joka ei kuitenkaan vähentäisi päästöjä. Päästöoikeuksien kaupan perusajatuksenahan oli päästöjen vähentäminen.

– Olen ikävä kyllä melko pessimistinen ilmastomuutoksen suhteen. Tieteellisten arvioiden mukaan hiilidioksidipäästöjä olisi vähennettävä ainakin 60 prosenttia, jotta sillä olisi vaikutusta ilmaston lämpenemiseen. Joten vaikka mainittu 5 prosentin vähennys toteutuisikin, ilmaston lämpeneminen tulee hyvin todennäköisesti jatkumaan.

Mitä NIB on tehnyt ja mitä muuta se voi tehdä ilmastokysymyksen suhteen?

– NIB on useita vuosia rahoittanut eri energiamuotoja, joiden hiilidioksidipäästöt vaihtelevat. Suuntauksena on, että fossiilisten polttoaineiden osuus hankkeissa pienenee entisestään. Olemme viime vuosina rahoittaneet yli kymmentä biopolttoaineella toimivaa voimalaa, useita tuulivoimaloita, useita maalämpövoimaloita ja monia vesivoimahankkeita. Kuten jo aiemmin mainitsin, olemme nyt alkaneet tutkia myös erästä aurinkoenergiահanketta.

– Mahdollisuutemme tehdä jotain dramaattista tämän lisäksi ovat valitettavasti rajalliset. Emme voi pakottaa ketään rakentamaan tiettyntyyppistä voimalaitosta tai ottamaan meiltä lainaa. Kaikkien hankkeiden on pystyttävä seisomaan omilla jaloillaan, ja niiden on oltava kannattavia. Jos uskomme, että jokin hanke voi olla suorastaan tappiollinen tai että siihen liittyy suuria riskejä, silloin NIBin on jätettävä asia sikseen.

Ehdotus uudesta rahoitusjärjestelmästä

Eräs tulevaisuudessa mahdollisesti ajankohtainen uutuus on Itämeren alueen ilmastohankkeiden yhteistoteutukseen (ns. *joint implementation*) liittyvä pohjoismainen kasvihuonekaasurahasto. Tällainen rahasto rahoittaisi kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä hankkeita, jolloin se saisi osan päästöoikeuksista ja voisi myydä niitä edelleen yrityksille, jotka haluavat ostaa lisää päästöoikeuksia. Suunnitelmien mukaan uutta rahastoa hallinnoisi NIBin sisarorganisaatio NEFCO, ja hankkeita voitaisiin valita sekä NIBin että NEFCOn projektistalalta. Suunnitelmien toteutumiseen on kuitenkin pitkä matka. Yksi edellytys rahaston toiminnan käynnistymiselle on se, että Itämeren alueen maat pääsevät yksimielisyyteen yhteistyöstä.

Uuden rahaston edellytyksiä tutki Pohjoismaiden ministerineuvoston työryhmä, jossa oli mukana sekä NIBin että NEFCOn edustajia. Rahasto tulisi rahoittamaan pääasiassa pilottihankkeita ja tuomaan alan osaamista pohjoismaisten päästömarkkinoiden toimijoille, lähinnä Pohjoismaiden hallituksille, viranomaisille ja yrityksille.

HELCOM, Helsinki Commission, Itämeren merellisen ympäristön suojelukomissio, on perustettu vuonna 1974 hyväksytyn, Itämeren alueen merellisen ympäristön suojelua koskevan kansainvälisen yleissopimuksen nojalla. Vuonna 1990 pidetyn Ronnebyn kokouksen jälkeen päätettiin, että kansainväliset rahoituslaitokset osallistuisivat Itämeren toimintaohjelman kehittämiseen. NIB ja sen sisarorganisaatio NEFCO (Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö) ovat olleet HELCOMin toimeenpanevan elimen HELCOM PITF:n (HELCOM Project Implementation Task Force) jäseniä vuodesta 1992.

HELCOM määritteli alun perin 132 ns. *hot spotia* eli suurta päästölähdettä. Niitä on nyt voitu poistaa luettelosta sitä mukaa kuin toimenpiteitä on toteutettu. Itämeren alueella sijaitsevilla Pohjoismaissa – Tanskassa, Ruotsissa ja Suomessa – määriteltiin alun perin kahdeksantoista kuntien ja teollisuuden pistepäästölähdettä, ja NIB on osallistunut niistä kolmentoista rahoittamiseen. Useat NIBin rahoittamista päästölähteistä on nyt poistettu alkuperäisestä luettelosta.

Kuva: Jamina Löfström

Itämeren alue on etusijalla NIBin ympäristötyössä. Useimpien Itämeren saarten ympäristö ja kulttuuri ovat ainutlaatuisia, ja ne kannattaa säilyttää tuleville sukupolville. Kuva on Jurmosta Suomen ulkosaaristosta.

NIB rahoittaa jätevedenpuhdistusta Pietarissa

Pohjoismaiden Investointipankki on allekirjoittanut 15 miljoonan Saksan markan lainasopimuksen pietarilaisen *SUE Vodokanal St. Petersburg* -vesiyhtiön kanssa. Laina on tarkoitettu ”Pietarin vesi- ja ympäristöpalvelujen parannusohjelman” osittaiseen rahoittamiseen. Ohjelman päätavoitteena on kohdistaa investointeja Pietarin vedenjakelu- ja jätevesijärjestelmässä esiintyviin ongelmakohtiin. Ohjelmaan kuuluu myös Vodokanalin vesiyhtiön taloudellisen tilan ja toiminnan kohentaminen paremman johtamisen, kustannustietoisuuden lisäämisen ja suuremman tehokkuuden avulla.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat arviolta 91 miljoonaa Saksan markkaa. Rahoitukseen osallistuvat myös Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankki (EBRD) 35 miljoonan Saksan markan lainalla sekä Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö (NEFCO) 3,4 miljoonan Saksan markan avustuksella. Lisäksi hanketta tukevat kahdenvälisin avustuksin lähinnä Suomi, Ruotsi ja

Tanska yhteensä 21 miljoonalla Saksan markalla. Paikallisen rahoituksen osuus on 17 miljoonaa Saksan markkaa.

Investoinnit parantavat juomaveden jakelua kuluttajille ja veden laatua. Suomenlahteen ja Itämereen kohdistuva puhdistamattoman ja saastuneen jäteveden kuormitus vähenee.

NIBin 15 miljoonan Saksan markan suuruinen laina, jonka maksuaika on kymmenen vuotta, mukaan lukien kolme lyhenyksistä vapaata vuotta, tullaan kohdistamaan jätevedenpuhdistuksen kunnostukseen ja veden saatavuuden ja toiminnan tehokkuuden parantamiseen Pietarin luoteispuolella sijaitsevalla Sies-tarjoen (Sestroretsk) alueella. Ympäristövaikutuksille herkkä alue on kuuluisa hiekkarannoistaan ja virkistysalueistaan.

Investoinnin tavoitteena on täyttää Itämeren suojelukomission, HELCOMin, asettamat vaatimukset. Projekti on esimerkki onnistuneesta pohjoismaisesta ympäristöyhteistyöstä Itämeren alueella.

Valaisimet tärkeä osa ergonomiaa

Monissa toimistoissa työpäivät pitenevät ja työ on yhä useammin istumatyötä, minkä vuoksi työpaikkojen ergonomisille oloille asetetaan entistä suurempia vaatimuksia. Tärkeä osa ergonomista suunnittelua on valaistus. Norjalainen Luxo ASA on ergonomisen valaistussuunnittelun edelläkävijöitä.

Luxo ASA on norjalaisomistuksessa oleva, pörssinoteerattu yritys, jonka liikeideana on tuottaa ja markkinoida ergonomisesti oikeita, suunnittelultaan toimivia laatuvalaisimia.

– Yritysfilosofiamme perustuu siihen, että jokaisen työnantajan tulisi panostaa henkilöstön fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin, koska se vaikuttaa suoraan tuottavuuteen ja suoriutskykyyn, sanoo Luxo ASA:n toimitusjohtaja Jon Erik Nygaard.

– Nykyajan tekniikkayhteiskunnassa vaatimukset työpanoksen maksimoinnista kasvavat jatkuvasti; oikein ja yksilöllisesti suunniteltu valaistus sekä helpottaa työskentelyä että lisää viihtyvyyttä.

Yrityksen tärkein tuote on työpaikoille ja julkisiin tiloihin tarkoitetut valaisimet, mutta tarjontaan kuuluvat myös suurentavat valaisimet ja lääketieteellisten tutkimusten yhteydessä käytettävät valaisimet sekä sairaaloiden vuodevalaisimet. Yrityksen tuotteita valmistetaan Norjassa, Ruotsissa, Italiassa ja Yhdysvalloissa.

Se, että Luxo ASA:sta on tullut yksi maailman johtavista työpaikoille tarkoitettujen valaisimien toimittajista, ei kuitenkaan johdu pelkästään ergonomisesta ajattelusta. Kansainvälisesti tarkasteltuna yri-

tys on saavuttanut arvostetun aseman teollisen muotoilun alalla uusien, raikkaiden ideoidensa ansiosta. Vanhat klassikot, kuten työpistevalaisin L-1, ovat säilyttäneet suosionsa vuodesta toiseen, ja toisaalta Luxo kehittää jatkuvasti tuotteita, jotka helpottavat työtä modernissa toimistoympäristössä.

– Tuotevalikoimamme jatkuva kehittäminen on yksi yrityksen tukipilareista, Jon Erik Nygaard toteaa.

Vuonna 2000 on tuotu markkinoille useita uusia tuotteita, muun muassa työpistevalaisin Calypso, joka on suunniteltu erityisesti näyttöpäätetyöskentelyä varten.

Jon Erik Nygaard korostaa, että Luxon strategisena painopisteinä on vahvistaa entisestään yrityksen asemaa yhtenä maailman johtavista toimistovalaisimien toimittajista.

– Meillä tulee luonnollisesti edelleenkin olemaan merkittävä osa suurentavien valaisimien ja terveydenhoitoalalla käytettävien valaisimien valmistuksessa, mutta Luxon kasvu keskittyy nyt pääasiassa kahdelle alueelle, nimittäin toimistojen ja julkisten tilojen valaistukseen.

Yksi askel tähän suuntaan otettiin vuonna 1999, jolloin Luxo ASA osti ruotsalaisen valaisinvalmistajan Svelux AB:n, joka valmistaa pääasiassa teknisiä ja koristevalaisimia julkisiin tiloihin. Yritysten yhdistyminen merkitsee myös sitä, että Luxo/Svelux on Ruotsin kolmanneksi suurin valaisimien toimittaja. Yritysosto rahoitettiin osittain NIBin myöntämällä 5 miljoonan euron lainalla. Näitä varoja käytetään myös uusien varasto- ja toimistotilojen rakentamiseen Bal-lerupiin Tanskaan.

Lillyna on pienempi muunnelmä Luxo-valaisimesta L-1, joka on kaikkien jousitasapainotetulla varrella varustettujen työpistevalaisimien maailmankuulu edeltäjä. L-varressa on kalibroidut jouset, joiden ansiosta varjostinosa voidaan suunnata suoraan kohti valaistavaa pintaa riippumatta siitä, millä korkeudella se on. Vuodelta 1937 peräisin oleva L-1 on vuosien mittaan saanut kaikki arvostetuimmat teollisen muotoilun palkinnot.

◀ **Calypso** on työpistevalaisin, joka on kehitetty erityisesti näyttöpäätetyöskentelyä varten. Muovipäällysteisen, patentoidun K-varren sisällä on, kuten L-1-valaisimessakin, kalibroidut jouset, joiden ansiosta varjostinosa voidaan aina suunnata vaakasuoraan työskentelypintaa kohti. Kun valaisin on säädetty oikein, se ei häikäise eikä heijasta, ja lisäksi valo osuu juuri haluttuun kohtaan.

Ympäristöystävällisempää muovin tuotantoa

Borealis A/S -konserni on yksi Pohjoismaiden petrokemian teollisuuden johtavista yrityksistä. Se on Euroopan johtava ja maailman viidenneksi suurin erilaisissa muovituotteissa käytettävien polyolefiinien valmistaja. Borealis on menestynyt hyvin tällä suhdanneherkällä alalla, ja sen asema markkinoilla on vahva. Se tuottaa vuosittain yli 3 miljoonaa tonnia polyeteeniä ja polypropeenaa.

Konsernilla on runsaat 5 400 työntekijää ja tuotantolaitoksia Belgiassa, Suomessa, Norjassa, Ruotsissa, Italiassa, Itävallassa, Portugalissa, Saksassa, Ranskassa ja Yhdysvalloissa. Borouge-niminen yhteisyritys

aloittaa tuotannon Abu Dhabissa (Arabiemiirikuntien liitossa) vuoden 2001 loppupuolella. Borealisen pääkonttori on Kongens Lyngbyssä Tanskassa, Kööpenhaminan pohjoispuolella. Yli 25 maassa sijaitsevat myyntikonttorit palvelevat asiakkaita kaikkialla maailmassa.

Kansainvälinen omistuspohja

Yhtiön omistuspohja on tullut aina vain kansainvälisemmäksi. Borealis-konserni syntyi vuoden 1994 alussa, jolloin sen omistivat puoliksi Neste Oy (nyk. Fortum) ja norjalainen Statoil A/S. Suomalaiset omistajat ovat myyneet osuutensa, ja nykyiset omistajat ovat Statoil A/S, jonka osuus on 50 %, Abu Dhabissa toimiva International Petroleum Investment Company, jonka osuus on 25 %, ja OMV (Österreichische Mineralölverwaltung), jonka osuus on 25 %.

Uusi omistuspohja on vahvistanut yhtiön keskittymistä strategisiin alueisiin.

Euroopan kemianteollisuudessa on tapahtunut useita fuusioita. Petrokemian teollisuus on suhdanneherkkää, minkä vuoksi tuotannon

optimointi on tärkeää. Yritysten välinen kilpailu on kovaa. Kysyntä on ollut hyvä, mutta Borealis on viime vuoden aikana joutunut kokemaan raaka-aineiden kustannusten kasvun, mikä on vaikuttanut kannattavuuteen.

Ajankohtainen investointi Ruotsissa

NIB on mukana rahoittamassa Borealisen investointeja, jotka kohdistuvat Länsi-Ruotsissa Stenungsundissa sijaitseviin laitoksiin. Yhtiö lisää investoinnin avulla polyeteenin kasvaneessa valmistuksessa käytettävän eteenin tuotantokapasiteettia. Tämä on yksi yhtiön tähän mennessä suurimmista investoinneista. Sen avulla lisätään eteenin vuotuista tuotantokapasiteettia 400 000:sta 610 000:een tonniin ja uusitaan entinen polyeteenin tuotantolaitos Borstar-teknologiaa käyttäväksi laitokseksi.

Pohjoismaiden suurin Borealisen tuotantolaitos sijaitsee Stenungsundissa Ruotsissa.

Investointiohjelma on tärkeä koko alueen tulevaisuuden kannalta. Stenungsund on EU:n kehitysvyöhykkeeksi valitun alueen rajalla, ja laitoskompleksi tarjoaa työtilaisuuksia alueella, jolla on vain vähän muita teollisuuslaitoksia.

Stenungsundin laitokset perustettiin 1960-luvulla, ja Borealiksella on siellä naapureinaan muitakin petrokemian alan yrityksiä – sekä kilpailijoita että kauppakumppaneita. Stenungsund on Borealiksen suurin tuotantolaitos Pohjoismaissa. Siellä valmistetaan eteeniä, propeenaa ja polyeteeniä.

Borealis tuottaa paljon petrokemian teollisuuden tuotteita, joita valmistetaan niin sanotuissa krakkauslaitoksissa ja käytetään raaka-aineena konsernin polyolefiinitehtaissa. Lopputuotetta käytetään mm. muovipussien ja pakkausten, auton osien ja elektroniikkakomponenttien, lääke- ja hygieniatuotteiden, kaapelieristysten ja erilaisten putkien valmistuksessa.

NIBin edustajat käymässä Borealiksen Stenungsundin laitoksessa. Kuvassa ovat apulaisjohtaja Per Klaumann ja varatoimitusjohtaja Carl Löwenhielm NIBistä yhdessä Borealiksen johdon kanssa.

Uutta ympäristöystävällisempää teknologiaa

Borealis on kehittänyt polyolefiinien tuotannossa pitkälle kehitetyn Borstar-teknologian, joka mahdollistaa huomattavasti halvemman tuotannon aiempaan verrattuna. Uuden prosessin ansiosta voidaan valmistaa kilpailijoihin nähden sekä ohuempia että vahvempia tuotteita, ja muovimassa on helppo muotoilla. Borstar-prosessissa tarvitaan entistä vähemmän energiaa ja materiaaleja, mikä myös vähentää osaltaan ympäristökuormitusta.

Borstar-polyeteenin tuotantolaitos on äskettäin aloittanut toimintansa Stenungsundissa Ruotsissa, Schwechatissa Itävallassa on Borstar-polypropeenin tuotantolaitos ja yhtiö laitosta ollaan perustamassa Abu Dhabiin. Itse Borstar-granulaattien lisäksi yhtiö myy myös oikeuksia niiden valmistukseen myöntämiensä lisenssien perusteella.

Panostusta turvallisuuteen

Borealiksen panostus turvallisuuteen on kantanut hedelmää. Tuotannossa tapahtuneiden onnettomuuksien määrä on vähentynyt merkittävästi.

Laitoksessa meihin tekivät vaikutuksen onnettomuuksien ehkäisemiseen tarkoitetut korkeatasoiset turvatoimet ja pitkälle kehitetty työsuojelu, kommentoi NIBin uusi Tanskan aluepäällikkö Per Klaumann ensimmäisellä käynnillään Stenungsundin laitoksessa.

Pohjoismaiden Investointipankki on aiemmin osallistunut polyeteenin tuotantoon tarkoitettuun Porvoon tehtaaseen kohdistuneiden yhtiön investointien rahoitukseen.

Islantilaiset yritykset kansainvälistyvät

Islantilaisten yritysten investoinnit ulkomaille ovat perinteisesti olleet varsin vaatimattomia. Viime vuosien aikana on kuitenkin alkanut aivan uudenlainen suuntaus.

Kansainvälistyminen on selvästi käynnissä, kertoo Thór Sigfússon, NIBin Islannin aluepäällikkö. Islantilaisten yritysten investoinnit ovat kasvaneet tuntuvasti, ja ne ovat nyt OECD-maiden keskitasoa.

Thór Sigfússon, joka on tutkinut Islannin elinkeinoelämän investointisuuntauksia, selostaa havaintojaan Islannissa äskettäin ilmestyneessä kirjassaan *Landnám*. Kirjaa käytetään mm. yliopiston kurssikirjana. Tutkimus osoittaa, että myös pienessä Islannin kaltaisessa taloudessa toimivilla yrityksillä on hyvät mahdollisuudet onnistua laajentumaan ulkomaille. Islantilaiset pankit ovat perustaneet konttoreita Englantiin, Tanskaan, Luxemburgiin ja Latviaan tai ostaneet pankkeja näistä maista; IT-yritykset ovat fuusioituneet eurooppalaisten IT-yritysten kanssa; teknologia-alan yritykset ovat investoineet skandinaaviisiin ja amerikkalaisiin pieniin ja keski-suuriin teknologiayrityksiin; lääkealan yritykset ovat tehneet investointeja Itä-Eurooppaan jne.

Islannin teollisuuden kasvavan kansainvälistymisen syy on Thór Sigfússonin mukaan selvä: kotimarkkinat ovat aivan liian pienet yrityksille. Hän kertoo kirjassaan sekä menestyksistä että vastoin-käymisistä, joita on kohdattu kansainvälistymisprosessin aikana.

NIB tukee islantilaisia investointeja Pohjoismaihin

Merkittävien markkinaosuuksien valtaaminen sekä tuotteiden ja markkinoiden tuntemus ovat ehdottoman ratkaisevia tekijöitä yritysten ulkomaille menestymisen kannalta. Muun muassa ulkomaille laajentuneet kalatalousalan yritykset ovat onnistuneet hyvin oman markkinarakonsa löytämisessä. Esimerkiksi Marel, kalatalousteknologiaan ja elintarvikealan laitteisiin erikoistunut yritys, on vallannut huomattavan markkinaosuuden omalla sektorillaan.

Muita viime vuosina ulkomaille investoineita yrityksiä ovat päivittäistavaraketju Baur, joka on investoinut Färösaarille, ja kalatuotteisiin erikoistunut Bakkavor, joka on tehnyt yritysoston Ruotsissa. Rakennusmateriaalien myyntiketju BYKO investoi Latviaan, ja NIBin osallistuminen sekä osaaminen on osaltaan vaikuttanut tämän hankkeen onnistumiseen.

Nämä investoinnit merkitsevät myös sitä, että Islannin elinkeinoelämän yhteistyö muiden Pohjoismaiden kanssa kasvaa jatkossa. NIB on ollut mukana tukemassa tätä uutta kehityssuuntausta myöntämällä lainoja tämentyyppisiin yritysinvestointeihin.

Uusia mahdollisuuksia NIBille Aasiassa

Monissa Aasian maissa on parhaillaan käynnissä rakennemuutoksia mm. rahoitus- ja energia-alalla. Nämä muutokset voivat tarjota tulevaisuudessa uusia mahdollisuuksia NIBille. Myös pohjoismaisen teknologian kysyntä on lisääntynyt, ja mm. televiestintäalalta tulee tiedusteluja entistä enemmän, kertoo tanskalainen Søren Kjær Mortensen, joka on NIBin uusi Aasian aluepäällikkö. Hän hoitaa nyt Singaporessa käsin pankin kansainvälistä luotonantoa Aasiassa yhdessä Helsingissä toimivan apulaishuonepäällikkö Bengt Farnemanin kanssa.

NIB avasi edustuston Singaporessa kuusi vuotta sitten. Singaporen valitsemiseen asemapaikaksi löytyi luonnollinen selitys.

– Henkilökohtaiset kontaktit ovat ratkaisevan tärkeitä aasialaisessa liiketoimintakulttuurissa. On tärkeää, että olemme itse paikalla ja voimme pitää säännöllisesti yhteyttä asiakkaisiimme ja yhteishenkilöihimme.

Singapore on käytännössä Aasian alueellinen rahoitusalan keskus. Monilla pohjoismaisilla yhtiöillä ja pankeilla on Singaporessa rahoitusasioita hoitavia toimistoja, joista käsin ne ohjaavat rahoitustoimintaansa Aasiassa.

– Singaporen asema on vahvistunut edelleen Aasian talouskriisin jälkeen, arvelee Søren Kjær Mortensen. Täällä toimimisella on etuna myös maantieteelliseltä kannalta – täältä on hyvät yhteydet Aasian eri osiin ja voimme toimia samalla aikavyöhykkeellä asiakkaidemme kanssa.

Aasia tärkeä lainansaaja

Aasian osuus pankin koko luotonannosta on lähes 11 prosenttia. Aasian lainansaajien osuus pankin projekti-investointiluotoista (PIL) on puolet. Aasian lainakannasta on nykyään 90 prosenttia valtion takaamia lainoja. NIBillä on toimintaa yhdeksässä maassa tällä alueella, ja suurimmat lainansaajamaat ovat Kiina, Indonesia, Thaimaa ja Intia.

Puitelutotot valtiovarainministeriöille ja rahoituksen välittäjille ovat Søren Kjær Mortensenin mukaan olleet suuri menestys Aasiassa. Rahoituksen välittäjien kautta myönnettyjä luottoja oli marraskuussa 2000 yhteensä noin 617 miljoonaa euroa, mikä on yli puolet pankin luotonannosta Aasiassa.

– NIBin luotto-ohjelmiin on sisällytetty monille alueella toimiville paikallisille, keskiuurille yrityksille suunnattua rahoitusta. Myös monet pienet ja keskiuuret pohjoismaiset yritykset ovat olleet mukana Aasiaan suuntautuvissa toimituksissa ja päässeet hyötymään luotto-ohjelmistamme. Niiden joukossa on myös ollut hyvin monien eri alojen yrityksiä, kuten viime aikoina mm. valmistuslaitosten ja terveyden- ja sairaanhoitoalan yrityksiä.

– Haluamme mielellämme laajentaa rahoituksen välittäjien piiriä Aasiassa, sanoo Søren Kjær Mortensen, joka odottaa yhteistyötä uusien alueella toimivien rahoituslaitosten kanssa.

Monet lainoista hoidetaan yhteisrahoituksella muiden multilateraalisten rahoituslaitosten sekä NIBin sisäorganisaation NDF:n (Nordic Development Fund) kanssa.

– Toivomme voivamme rahoittaa entistä useampia hankkeita tietyissä maissa yhdessä NDF:n kanssa, ja erityisesti ympäristöön liittyvät hankkeet kiinnostavat meitä. Tulevaisuudessa saattaa tulla esille lainansaajamaiden piirin laajentaminen, kun pohjoismaisen teknologian kysyntä kasvaa joillakin aloilla.

Uusia mahdollisuuksia televiestinnän alalla

Energia-alalla, jolla pankki on rahoittanut joukon suurehkoja valtion takaamia hankkeita, tapahtuu parhaillaan rakenteellisia muutoksia. Monissa maissa on alettu erottaa toisistaan sähköntuotanto ja -siirto eri yhtiöihin, jotka on osittain yksityistetty. Tämä on merkinnyt sitä, että NIBin lainojen kysyntä on vähentynyt energia-alalla.

– Sitä vastoin televiestintäalalta tulee paljon tiedusteluja juuri nyt. NIB on osallistunut aktiivisesti useiden sekä kiinteisiin verkkoihin että matkapuhelinliikenteeseen liittyvien televiestintähankkeiden rahoitukseen eri puolilla maailmaa. Kokemuksiamme pitää voida käyttää hyväksi entistä enemmän myös Aasiassa.

Viime vuodet ovat Søren Kjær Mortensenin mukaan olleet Aasiassa kovia aikoja rahoitusalueella. Uudelleenjärjestelyt, joiden avulla pyritään sopeutumaan uusiin olosuhteisiin talouskriisin jäl-

Pohjoismaisen teknologian kasvava kysyntä voi tarjota uusia mahdollisuuksia myös NIBille, ennustaa apulaishuonejohtaja Søren Kjær Mortensen, uusi Aasian aluepäällikkö. Hän toimi Tanskan aluepäällikkönä ennen siirtymistään pankin kansainväliselle osastolle elokuussa 2000.

keen, ovat edelleen käynnissä. Mm. uusia paikallisia rahoituslaitoksia on perustettu. Lisäksi on mahdollista, että tulevaisuudessa syntyy aivan uusia yhteistyömahdollisuuksia.

Yhteydet sijoittajiin

– Aasiasta on tullut yhä tärkeämpi alue myös NIBin varainhankinnan kannalta. Siksi on luonnollista, että meillä on edelleen edustusto Singaporessa, kertoo Søren Kjær Mortensen, jonka työ-sarka laajenee tulevaisuudessa. Työtehtäviini ei kuulu pelkästään luotonanto, vaan myös entistä tiiviimpi yhteydenpito tällä alueella toimiviin sijoittajiimme.

Aasian valuutat muodostavat nykyään 40 prosenttia pankin varainhankinnasta (8/2000). Hongkongin dollari ja ennen kaikkea Japanin jeni ovat nyt tärkeimmät valuutat, ja niiden osuus uusvarainhankinnasta oli yhteensä 43 prosenttia vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana.

NIB toteutti ensimmäisen Singaporen dollarimääräisen lainajärjestelynsä vuonna 1999. 150 miljoonan Singaporen dollarin suuruinen laina on kymmenvuotinen – NIB on ensimmäinen kansainvälinen rahoituslaitos, joka on laskenut liikkeeseen näin pitkäaikaisia lainoja. Tämän lisäksi pankki laski liikkeeseen 150 miljoonan Singaporen dollarin viisivuotisen lainan, ja summaa korotettiin vuoden aikana edelleen 50 miljoonalla Singaporen dollarilla.

Mahdollisuuksia pohjoismaisiin toimituksiin

NIB näkee mielellään, että pohjoismaisten toimittajien piiri laajenee niiden hankkeiden kohdalla, joita pankki rahoittaa Aasiassa.

Lisätietoja antavat apulaisaluepäällikkö Bengt Farneman, Helsinki, puhelin (09) 180 0251 tai aluepäällikkö Søren Kjær Mortensen, Singapore, puhelin +65 227 6355.

Tämän aukeaman kuvat esittelevät tunnelmallisia hetkiä Pohjoismaiden luonnosta. Kuvat on ottanut islantilainen Páll Stefánsson (s. 1958), jonka luontokuvat ovat saaneet huomiota kansainvälisessä lehdistössä. Hänen luontokuviaan on ollut esillä myös näyttelyissä Reykjavíkissa, Lontoossa, Riiassa, Washingtonissa, Kööpenhaminassa ja New Yorkissa. Páll, jonka ottama on myös tämän lehden kansikuva, asuu Reykjavíkissa, jossa hän toimii valokuvaajana ja kuvatoimittajana.

Aikaansa seuraava satamayhtiö

Satamaterminalimme on Baltian nyky-aikaisimpia, sanoo Began toimitusjohtaja Aloyzas Kuzmarskis. Tarjoamamme tekniikka ja ehdot ovat paremmat kuin kilpailijoilla, ja yrityksen vahvuus on laatu.

osallistunut mm. uuden varastorakennuksen rahoitukseen. Pääosa toimituksista on peräisin tanskalaiselta hankkijalta, mutta mukana on ollut myös paikallisia liettualaisia yrityksiä.

Bega on päättänyt panostaa tehokkaisiin ja toimintavarmoihin laitteisiin, kehittyneeseen logistiikkaan ja laatu-tietoisuuteen, mikä onkin tuottanut tuloksia. Toiminta on kasvanut tasaisesti, ja Bega on nyt volyymiltaan kolmanneksi suurin sataman kolmestatoista yhtiöstä. Tavaramäärät lisääntyvät jatkuvasti, ja myös suurten alus-

Klaipedan satamassa Liettuassa toimiva huolintayritys Bega on yksi NIBin infrastruktuuripanostusten kohteista Baltiassa. Yksityisomistuksessa oleva Bega perustettiin vuonna 1992, ja se on erikoistunut lähinnä lannoitteiden ja sementin käsittelyyn. Kovasta kilpailusta huolimatta yhtiö on menestynyt hyvin, ja sen käsittelemät tavaramäärät kasvavat jatkuvasti.

Bega on tehnyt suuria investointeja sataman infrastruktuuriin ja materiaalin-käsittelylaitteisiin. NIB on

ten lastaaminen on mahdollista. Uusien laitteiden ansiosta lastausajat ovat lyhentyneet, mikä lisää tehokkuutta. Klaipedan hyvät rautatie- ja moottoritieyhteydet ovat selvä etu moniin kilpailuviin satamiin verrattuna.

Nykyään Bega pystyy ottamaan vastaan kahdeksan alusta kerrallaan, ja sillä on käytettävissään 200 metriä pitkä pistolaituri. Suunnitelmissa on myös nykyisen 12 metriä syvän väylän ruoppaaminen 14-metriseksi. Toiminnan laajentamiseen on täällä monia mahdollisuuksia.

Began palveluksessa on yli 300 työntekijää, ja se on merkittävä työnantaja Klaipedassa. Tämän kulttuuri- ja sosiaalisia arvoja vaalivan yhtiön pääkonttori sijaitsee näyttävässä vanhassa rakennuksessa, joka on kunnostettu perinteitä kunnioittaen. Henkilökunnalle on rakennettu nykyaikaiset sosiaalitilat, joissa on ruokala ja suihkut sekä mm. lattialämmityksellä ja ilmakuivausjärjestelmällä varustetut pukuhuoneet.

Yritysjohdolla on myös alkanut palkita tupakoimattomia työntekijöitä, minkä ansiosta useat työntekijät ovat päättäneet muuttaa tapojaan.

Bega seuraa aikaansa kaikilla aloilla. Myös ympäristö- ja laatu-näkökohdat ovat sille tärkeitä. Yhtiö on ottanut käyttöön rekisteröinnin alla olevat laatu- ja ympäristöstandardit ISO 9001:200 ja ISO 14001.

NIB on osallistunut liettulaisen huolintayrityksen Began investointeihin Klaipedan satamassa. Pankin myöntämä Baltian investointilaina on suuruudeltaan 2 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria.

Klaipedan satamalla on erinomaisen sijaintinsa ansiosta keskeinen osa idän ja lännen – Länsi-Euroopan, Baltian, Venäjän ja Valko-Venäjän – välisissä merikuljetuksissa. Klaipėda on pohjoisin Itämeren satama, joka pysyy jättämällä ympäri vuoden.

NIB osallistuu turkkilaiseen kasteluhankkeeseen

Kaakkois-Anatoliassa sijaitseva Yaylakin tasanko kuuluu Turkin köyhimpiin alueisiin. Ilmasto on kuiva, mutta toimivan kastelujärjestelmän ansiosta viljelyksiltä voidaan tulevaisuudessa saada jopa kolme satoa vuodessa. NIB ja Turkin valtiovarainministeriö ovat sopineet lainasta, jolla rahoitetaan kasteluhanketta, jonka arvioidaan lisäävän maataloustuotantoa huomattavasti.

Maatalous työllistää Turkissa lähes puolet työssä käyvistä väestöstä, mutta valitettavasti maatalouden tuottavuus on alhainen. Tästä huolimatta maa on elintarvikkeiden suhteen omavarainen. Runsas kolmasosa maa-alasta on viljelykelpoista, ja rannikon tuntumassa sijaitsevilla alangoilla keinokastelu on intensiivistä. Eufratjoen suuri Atatürk-pato on esimerkki niistä suurista panostuksista, joita on tehty viljelyalan kasvattamiseksi. Pato valmistui 1990-luvun alussa.

Yaylakin tasangon pinta-ala on lähes 50 000 hehtaaria, ja se sijaitsee Atatürk-padon vieressä. Alueen väestönkasvu on nopeaa, asukasluvun arvioidaan kasvavan nykyisestä 6 miljoonasta noin 9 miljoonaan vuonna 2010. Tällainen kehitys on kestämaton, sillä Yaylakin tasangolla ei sada kesäaikana juuri ollenkaan, ja viljelyksiltä saatavat sadot ovat silloin hyvin pieniä. Yaylakin tasangolla viljellään pääasiassa vehnää, puuvillaa ja erilaisia vihanneksia sekä pinjansiemeniä ja oliiveja. Alueen arvioidaan olevan monien nykyajan viljelykasvien alkuperäinen viljelypaikka.

Yhteispohjoismainen kasteluhanke

NIBin osittain rahoittama hanke on muodollisesti osa vesiohjelmaa, johon kuuluu 22 padon rakentaminen ja niiden myötä yhteensä 1,7 miljoonan hehtaarin suuruisen maa-alueen kastelun järjestäminen. Kasteluhanke on suurelta osin yhteispohjoismainen. Kaikki sähkömekaaniset laitteet, pumppuja lukuun ottamatta, toimitetaan Tanskasta. Pumput valmistetaan Ruotsissa, ja putket sekä putkivarusteet tulevat Norjasta.

Vesi johdetaan Atatürk-padosta jo valmiiksi rakennettua Yaslica-tunnelia pitkin. Tunnelin loppupäässä vesi pumpataan yhteensä 16 km pitkään kanavajärjestelmään. Kanavajärjestelmän varrelle rakennetaan 10 keräysallasta, joiden pumppuasemat lähettävät veden eri puolille haarautuvaan putkiverkkoon. Koko putkiverkon pituudeksi tulee yli 600 km, ja vedenlaskupaikkoja tulee yli 2 000. Kustakin vedenlaskupaikasta saadaan kasteluvettä noin 8-9 hehtaarin suuruiselle alueelle.

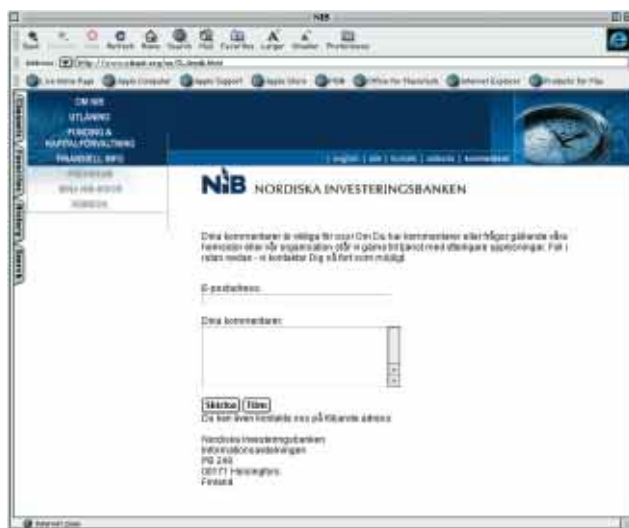

Yaylakin tasangon ilmasto on hyvin kuiva, mutta toimivan kastelujärjestelmän ansiosta viljelyksiltä voidaan tulevaisuudessa saada jopa kolme satoa vuodessa.

Turkissa sijaitsevan Yaylakin tasangon kasteluhanke on osa laajaa, useille aloille ulottuvaa, yhdistettyä aluekehitysprojektia GAPia (Güneydogu Anadolu Projesi). Projektin käsittää yhdeksän provinssia Eufrat- ja Tigrisjoen alueella, ja se toteutetaan yhteistyössä monien kansainvälisten laitosten ja järjestöjen kanssa. Muun muassa Maailmanpankki ja UNDP (Yhdistyneiden kansakuntien kehitysohjelma) ovat mukana eri hankkeissa, joiden tarkoituksena on varmistaa alueen kylien ja kaupunkien kestävä kehitys. NIB on myöntänyt Turkin tasavallalle 15 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen lainan kasteluhanketta varten.

NIB netissä

NIBin web-sivujen toinen sukupolvi ilmestyi verkkoon vuonna 2000. Web-sivustossa on yleistä tietoa NIBistä, esim. milloin pankki perustettiin ja sen omistajista. Rahoituskysymyksistä kiinnostuneille tarjolla on mm. tilinpäätöstietoja, tietoa varainhankinnasta sekä muuta ajankohtaista taloudellista tietoa. Myös pankin kansainvälistä ja pohjoismaista luotonantoa esitellään, ja lehdistötiedotteista voi lukea ajankohtaisia uutisia NIBistä.

Sivut ovat tarkoituksellisen yksinkertaiset, ja värien käyttö – sininen, valkoinen ja harmaa – on yhtenäistä. Tarkoituksena on, että lukija löytää helposti etsimänsä ja tietää aina, missä kohdassa web-sivustoa hän on. NIBin eri osastoja ja yhteyshenkilöitä koskevien tietojen lisäksi sivustossa on aakkosellinen luettelo kaikista NIBin työntekijöistä sekä heidän puhelinnumeronsa ja sähköpostiosoitteensa.

Toistaiseksi sivut ovat vain ruotsiksi ja englanniksi, mutta tulevaisuudessa ne julkaistaan myös kaikilla pohjoismaisilla kielillä.

Luottokelpoisuusraportit

Uusinta web-sivustossa on kahden suuren luottoluokituslaitoksen, Moody'sin ja Standard & Poor'sin, NIBiä koskevat luottokel-

poisuusraportit. Raportit ovat pdf-muodossa, ja linkkejä niihin on sivuilla *Funding & Asset Management* ja *Financials / rating reports*.

Tulevaisuudessa NIBin sivustoon tulee lisää sijoittajia ja rahoitusanalyttikkoja kiinnostavaa rahoitustietoa.

Räätälöidyt sivut

NIB-sivuista voi kätevästi luoda oman paketin. *My NIB pages* -linkkiä napsauttamalla saa näkyviin lomakkeen, johon voi merkitä itseä eniten kiinnostavat aiheet ja luoda näin omat NIB-sivut. Seuraavalla kerralla ei tarvitse tehdä muuta kuin kirjautua sisään

Pohjoismaiden rahoitusryhmän web-sivustot:

Pohjoismaiden Investointipankki (NIB): **www.nibank.org**

Pohjoismaiden Kehitysrachasto (NDF): **www.ndf.fi**

Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiö (NEFCO): **www.nefco.fi**

Pohjoismaiden Projektivientirachasto (Nopef): **www.nopef.com**

My NIB pages -sivuille. Näin esim. analytyikot ja sijoittajat saavat nopeasti käyttöönsä avainlukuja ja lehdistötiedotteita.

My NIB pages -sivuilla on mahdollisuus liittyä postituslistalle ja siten saada NIBin lehdistötiedotteet sähköpostitse. Lisäksi sivuilla voi tilata erilaisia NIB-julkaisuja. NIBin lehdistötiedotteita ja julkaisuja voi kuitenkin tilata myös rekisteröitymättä käyttäjäksi. Niitä koskeva tilauslomake on sivulla *Press room / register & order*. Lehdistötiedotteet löytyvät myös sivulla *Press room*.

NIB-logo

NIBin logoja kysytään paljon, minkä vuoksi ne on nyt otettu mukaan web-sivustoon, josta sekä PC:n että Macin käyttäjät voivat ladata ne helposti omalle tietokoneelleen. NIB-logoja on eri tiedostomuodoissa, ja valittavana on joko logo ilman tekstiä tai

logo, jossa on mukana pankin nimi (jollakin pohjoismaisella kielellä tai englanniksi). Väri vaihtoehtoja on kolme: kaksiväri, neliväri tai mustavalkoinen.

Kehitys

Jotta voisimme kehittää web-sivustoamme, tarvitsemme palautetta lukijoilta. Web-sivuston jokaiselta sivulta on mahdollista lähettää kommentteja. Kommentit voi lähettää lomakkeella, joka tulee esiin, kun napsauttaa linkkiä *feedback*. Internetin kautta tai suoraan NIBin yleiseen sähköpostiosoitteeseen *info@nib.fi* lähetetyt kysymykset ja kommentit luetaan päivittäin, ja niihin vastataan niin pian kuin mahdollista. Kaikki risut ja ruusut ovat tervetulleita ja auttavat meitä parantamaan sivuja.

Pohjoismaiden Investointipankin web-sivusto on osoitteessa www.nibank.org.

Englannin puntamääräinen varainhankinta kasvanut

NIB laski liikkeeseen 100 miljoonan Englannin punnan suuruisen joukkovelkakirjalainan elokuussa 2000. Laina-aika on 24 vuotta. Korko ja takaisinmaksu ovat sidottuja vähittäismyynti-indeksiin (RPI, Retail Price Index).

NIB on toinen ei-valtiollinen, parhaan luottokelpoisuusluokituksen (AAA) saanut rahoituslaitos, joka laski liikkeeseen vähittäismyynti-indeksiin sidotun, Englannin puntamääräisen joukkovelkakirjalainan. Ensimmäisen laski liikkeeseen Maailmanpankki viikkoa aiemmin.

Tämän jälkeen NIB on laskenut liikkeeseen vielä 100 miljoonan punnan arvosta vähittäismyynti-indeksiin sidottuja joukkovelkakirjoja, jotka erääntyvät vuonna 2020. Pankki on näin suurimpia liikkeeseenlaskijoita näillä markkinoilla.

Varainhankintatransaktiot vahvistavat NIBin roolia säännöllisenä liikkeeseenlaskijana GBP-markkinoilla. NIBin liikkeeseen laskemat Englannin puntamääräiset joukkovelkakirjalainat erääntyvät vuosina 2004, 2008, 2014, 2019, 2020 ja 2024.

Englannin punnan osuus on noin 50 prosenttia NIBin uusvarainhankinnasta vuonna 2000.

Jumalten taistelu tulen ja jään maassa

Nina Hyvärinen roolissaan
Baldurin vaimona, Nannana.

20

Tanssi- ja musiikkiteos Baldur oli yksi suurimmista yhteispohjoismaisista panostuksista kulttuurivuonna 2000. Baldur syntyi suomalaisten, islantilaisten ja norjalaisten taiteilijoiden sekä kolmen kulttuurikaupungin, Helsingin, Reykjavíkin ja Bergenin, yhteistyönä.

Teoksen maailmanensi-ilta oli Reykjavíkissa elokuussa, jonka jälkeen se esitettiin Bergenisä ja syyskuussa Helsingissä. Pohjoismaiden Investointipankki tuki tätä Baldurin kantaesitystä.

Islantilainen Jón Leifs (1899–1968) sävelsi Baldur-teoksen toisen maailmansodan aikana asuessaan Saksassa. Säveltäjä joutui itsekin natsien vainoamaksi, ja hänen musiikkinsa kiellettiin. Sävellystä ei koskaan esitetty Jón Leifsin elinaikana, ja se on tähän saakka ollut melko tuntematon myös Islannissa. Kuolemansa jälkeen Jón Leifs on saanut tunnustusta, ja häntä pidetään yhtenä Islannin eturivin säveltäjistä.

– Baldurin kantaesitys merkitsi puolivuosisataisen unelman täyttymistä. Jón Leifs oli huomattavasti edellä aikaansa, kun hän kirjoitti teoksen. Siihen aikaan Islannissa ei ollut sinfoniaorkesteria eikä balettiryhmää, ja nykytanssi oli lähes tuntematon käsite maassa, sanoo Thórunn Sigurðardóttir, Reykjavík Euroopan kulttuurikaupunki 2000-projektin johtaja.

Jumalten taistelu

Baldur on kaksinäytöksinen baletti, jossa on mukana sinfoniaorkesteri, balettiryhmä, kuoro ja solisteja. Juoni perustuu pohjoismaiseen mytologiaan, Baldur-myyttiin, joka kuvaa hyvän ja pahan taistelua. Baldur on hyvyyden, onnen, harmonian ja oikeu-

Teoksen koreografiasta ja pukusuunnittelusta vastaa suomalainen koreografi Jorma Uotinen. Tässä jumalatar Nanna tanssii Baldurin, hyvyyden ja oikeudenmukaisuuden jumalan, kanssa rakkauden tanssin.

Balduriin osallistuu yhdeksän islantilaisa tanssijaa.

denmukaisuuden jumala, kaikkien kunnioittama ja vaimonsa Nannan rakastama. Mutta Loki, juonitteleva jumala, raivostuneena, kostonhimoisena ja kateellisena Baldurin hyvyydestä ja haavoittumattomuudesta, alkaa etsiä keinoja Baldurin tuhoamiseksi ja onnistuu lopulta tappamaan hänet.

Mytologian mukaan maailmassa ei ole ollut täydellistä onnea, oikeudenmukaisuutta eikä kauneutta Baldurin kuoleman jälkeen. Vasta Ragnarökin, maailman tuhoutumisen, jälkeen Baldur pääsee manalasta takaisin taivaaseen ja maailma syntyy uudelleen.

Baldurissa muinaispohjoismaisen tarun tapahtumapaikkana on tulen ja jään maisema, islantilaisen maiseman perusta. Luonnonvoimat sekä hyvän ja pahan taistelu muodostavat teoksen keskeisen dramatiikan. Näyttämölle on onnistuttu tuomaan sekä tuli että jää: valtava tulivuorenpurkaus ja oikeat jääpatsaat koristivat näyttämöä kaikissa syksyn esityksissä.

Teoksen on ohjannut koreografi Jorma Uotinen, joka vastaa myös koreografiasta ja pukusuunnittelusta. Lavastuksesta ja valosuunnittelusta on huolehtinut norjalainen Kristin Bredal. Produktiossa on mukana kolme Suomen Kansallisbaletin tanssijaa ja yhdeksän islantilaisen Íslenski dansflokkurinn-ryhmän (Iceland Dance Company) tanssijaa. Suomalaistanssijoilla on teoksen pääroolit: Nina Hyvärinen on Baldurin vaimo, jumalatar Nanna, Sami Saikkonen on Baldur ja Aapo Siikala pahuuden jumala Loki.

Teoksen musiikin esitti aina kunkin kaupungin sinfoniaorkesteri: Reykjavíkissa soitti Islannin sinfoniaorkesteri ja Helsingissä Helsingin kaupunginorkesteri, molemmat Leif Segerstamin johdolla. Bergenin filharmonisen orkesterin kapellimestarina oli Kari Kropstu.

Islantilaisen maiseman lumoissa

Jorma Uotinen oli hyvin innoissaan ensi-iltayleisön reaktioista Islannissa. Hänelle tämän produktion tekeminen oli vahva kokemus.

– Projektin idea syntyi yli vuotta aiemmin, kun minulta kysyttiin, halusinko lähteä mukaan. Ryhmä Baldurin ympärille syntyi luonnollisella tavalla niiden aiempien kokemusten perusteella, joita meillä oli yhteistyöstä islantilaisten tanssijoiden kanssa. Teimme yhteistyötä Ballet Pathétiquen yhteydessä vuonna 1993.

Uotisen mukaan Jón Leif ei halunnut, että Balduria esitettäisiin perinteisenä balettina. Hän oli ajatellut, että tanssiteoksesta tulisi massiivinen produktio, jossa olisi mukana satakunta tanssijaa. Ajattelimme ensin noin neljääkymmentä tanssijaa, mutta päädyimme lopulta kahteentoista.

– Oleskelu Islannissa työn aikana oli uskomaton kokemus, Jorma Uotinen kertoo. Luonnon värimaailma teki minuun vaikutuksen. Etenkin valolla on suuri merkitys voimanlähteenä. Minulle tuli ja jää ovat Islannin symboleita, ja oli ehdottoman tärkeää saada ne mukaan näyttämölle.

Myös Nannan roolin tanssineelle Nina Hyväriselle Baldur oli ainutlaatuinen kokemus.

– Taiteilija saa harvoin kokea mitään samanlaista, hän sanoo. Baldur on ollut hyvin merkityksellinen produktio meille. Kyseessä on kokeellinen teos, jonka yhteydessä on ylitetty perinteiset rajat.

Baldurin taru on väkevä kertomus, johon Jorma Uotisen ohjaamana yhdistyy vahva näyttämökieli ja koskettava koreografia. Tämä yhdessä Jón Leifsin monia dramaattisia elementtejä sisältävän modernistisen musiikin kanssa tekee Baldurista vaikuttavan kokonaisuuden.

NDF mukana Afrikan uudessa

Aasiaan, Latinalaisen Amerikkaan ja Itä-Eurooppaan on infrastruktuuri-investointeja varten perustettu rahastoja hyvin tuloksin. Vuoden 2000 alussa perustettiin vastaava rahasto myös Afrikan osalta, nimeltään *AIG African Infrastructure Fund* (AAIF).

Näiden kaikkien rahastojen, myös AAIF:n, takana on *Emerging Markets Partnership* (EMP) – kansainvälinen yksityisomistuksessa oleva osakeyhtiö, jonka päätoimipaikka on Washingtonissa. EMP perustettiin vuonna 1992, ja se toimii neuvonantajana eri rahastoille, jotka sijoittavat osakepääomaa tai muunlaista omaa pääomaa infrastruktuurisektorin yrityksiin.

Afrikan uuden infrastruktuurirahaston pääsponsorina ja primus motorina on *American Insurance Group* (AIG). Sen lisäksi rahoitukseen osallistuu suuria multilateraalisia rahoittajia, kuten Maailmanpankkiryhmään kuuluva *International Finance Corporation* (IFC), Afrikan kehityspankki (AfDB) ja Euroopan investointipankki (EIB). Pääomaa on saatu myös useilta pohjoismaisilta bilateraalilta rahoituslaitoksilta. Pohjoismaiden Kehitysrahaston NDF:n osuus on 2 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Rahaston osakkeenomistajina on rahoituslaitosten lisäksi joukko yksityisiä yrityksiä; mukana on myös yksi pohjoismainen yritys.

Advisory Boardin puheenjohtaja Nelson Mandela sekä NDF:n Siv Ahlberg Johannesburgissa lokakuussa 2000 pidetyssä kokouksessa.

sa infrastruktuurirahastossa

Rahaston pääoma on nyt 400 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, ja sen odotetaan kasvavan 500 miljoonaan dollariin ennen merkinnän päättymistä maaliskuussa 2001. Pääomaa tullaan ensisijaisesti käyttämään uusien infrastruktuurihankkeiden kehittämiseen Afrikassa. Ensimmäinen hanke, jossa rahasto on mukana, liittyy televiestintäalaan.

Eri rahoittajat muodostavat rahaston toimintaa valvovan ja neuvoa antavan elimen (*Advisory Board*), jonka jäseniin kuuluu myös NDEAAIF:n *Advisory Board*in puheenjohtajana toimii Etelä-Afrikan entinen presidentti Nelson Mandela.

Advisory Board piti ensimmäisen kokouksensa Johannesburgissa lokakuussa 2000. Seuraava kokous pidetään huhtikuussa 2001, eli hieman kolmannen ja viimeisen merkintäajan päättymisen jälkeen. Odotusten mukainen 500 miljoonan Yhdysvaltain dollarin pääoma on samalla tasolla kuin *Emerging Europe* -rahaston pääoma. Kahdella vastaavalla aasialaisella rahastolla, kuten myös latinalais-amerikkalaisella rahastolla, on kullakin miljardin Yhdysvaltain dollarin pääoma.

HANKINTAMAHDOLLISUUDET NDF:n KAUTTA

Pohjoismaiden Kehitysrachasto (NDF), joka rahoittaa eri alojen kehityshankkeita Afrikassa, Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa, tarjoaa pohjoismaisille yrityksille kiinnostavia mahdollisuuksia tavaroiden ja palveluiden toimittamiseen. NDF on parhaillaan mukana noin 45 hankkeessa, joiden yhteydessä on tarkoitus hankkia tavaroita ja palveluita huomattavilla summilla lähivuosien aikana.

NDF:n rahoittamat hankinnat suorittaa tavallisesti yksittäisestä hankkeesta vastaava taho lainansaajamaassa pohjoismaisen tarjouskilpailun (*Nordic Competitive Bidding*) perusteella.

Jotta tarjousprosessiin osallistuisi mahdollisimman paljon yrityksiä, NDF pyrkii jatkuvasti löytämään mahdollisia pohjoismaisia toimittajia. Tietoa yksittäisiin hankkeisiin liittyvistä hankinnoista sekä yleistä tietoa NDF:n rahoittamista hankkeista ja ostoista antavat pohjoismaiset vienninedistämisisorganisaatiot.

Tietoa on myös NDF:n kotisivulla osoitteessa www.ndf.fi. Hankkeista kiinnostuneita kehoitetaan tutustumaan kotisivulla oleviin tietoihin ja ilmoittamaan NDF:lle itseään kiinnostavista hankkeista ja hankkeiden osista, jotka sopivat yksittäisille toimittajille. Ilmoitukset voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen info.ndf@ndf.fi tai faksitse numeroon +358 9 6221491.

Nimityksiä

Mattias
Bremer

Bengt
Farneman

Jens C.
Hellerup

Matti
Häkkinen

Kari
Lehtonen

Maria
Maliniemi

Magnus
Rystedt

Carin
Wall

Zølvi
Pedersen

Pohjoismaiden Investointipankki

Mattias Bremer (FIN) on nimitetty finanssianalytikoksi pankin finanssiosastolle. Hän siirtyi tehtävään Merita Rahastoyhtiöstä.

Bengt Farneman (S), apulaisjohtaja, on nimitetty Aasian apulaisaluepäälliköksi pankin kansainväliselle osastolle. Hän työskenteli aiemmin NIBin pohjoismaisella osastolla Ruotsin apulaisaluepäällikkönä.

Jens C. Hellerup (DK) on nimitetty salkunhoitajaksi pankin finanssiosastolle. Hän työskenteli aiemmin Tele Danmarkin finanssiosastolla.

Matti Häkkinen (FIN) on nimitetty IT-asiantuntijaksi pankin tietohallinto-osastolle. Hän siirtyi tehtävään Pohjolan Atk-palvelu Oy:stä, jossa hän työskenteli järjestelmäsuunnittelijana.

Kari Lehtonen (FIN) on nimitetty finanssianalytikoksi finanssiosastolle. Hän työskenteli aiemmin pankin riskienhallinta-osastolla.

Ulf Westergård (S) on siirtynyt Keski- ja Itä-Euroopan apulaisaluepäälliköksi pankin kansainvälisellä osastolla. Hän toimi aiemmin Aasian apulaisaluepäällikkönä.

NEFCO, NDF ja Nopef

Maria Maliniemi (FIN) on nimitetty sijoituskesittelijäksi Pohjoismaiden Ympäristörahoitusyhtiöön NEFCOon. Hän työskenteli aiemmin NIBin kansainvälisellä osastolla yksityisen sektorin hankkeista vastaavana lainakäsittelijänä.

Magnus Rystedt (S) on nimitetty Investment Managerin tehtävään NEFCOon, vastuualueenaan lähinnä NEFCOn hankkeet Venäjällä. Magnus Rystedt työskenteli aiemmin Stockholm Vatten-yhtiössä venäläisen Vodokanal-vesiyhtiön kehittämishankkeen parissa.

Carin Wall (S) on nimitetty Pohjoismaiden Kehitysrahaston NDF:n johtajaksi (Senior Vice President). Hän toimi aiemmin Ruotsin ulkoministeriössä ministeriöneuvoksena vastuualueenaan kansainvälinen kehitysyhteistyö. Carin Wall on myös työskennellyt Ruotsin suurlähetystöissä Euroopassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Hän on entinen NDF:n hallituksen jäsen.

Zølvi Pedersen (N) on nimitetty aluepäälliköksi Pohjoismaiden Projektivientirahastoon Nopefiin. Hän toimi aiemmin Marketing Managerin tehtävässä Denofa AS:ssä.

Pohjoismaiden Investointipankin hallitus on vuonna 2000 hyväksynyt seuraavan päätöslauselman:

Päätöslauselma korruption torjunnasta

Kansainvälisenä organisaationa Pohjoismaiden Investointipankki kiinnittää toiminnassaan huomiota korruption torjuntaan osana hyvän yhteiskuntajärjestyksen ja hyvän hallintotavan periaatetta. Tätä tarkoitusta varten on vahvistettu seuraavat suuntaviivat:

- Pankki odottaa, että sen asiakkaat toteuttavat hankintansa hyviä hankintamenettelyjä noudattaen siten, että syntyy todellinen tarjouskilpailu, vrt. NIBin *General Guidelines for Procurement*, helmikuu 1999.
- Pankki korostaa entistä enemmän avoimuutta ja vastuuta hankkeisiin myönnettujen varojen käytössä.
- Pankki painottaa hankeanalyysin, sopimusasiakirjojen ja maksukäytäntöjen sekä hankkeen seurannan yhteydessä erityisesti päätöksiä ja menettelytapoja, jotka vaikeuttavat tai estävät korruptiota tai vilpillistä menettelyä.
- Pankki kiinnittää erityistä huomiota avoimien ja tarkoituksenmukaisten maksukanavien käyttöön siirrettäessä varoja pankkiin ja pankista tai pankin rahoittamien hankkeiden yhteydessä.
- Pankki huolehtii siitä, että sen henkilökunta noudattaa tiukkoja eettisiä vaatimuksia ja että pankilla on sisäiset käyttäytymissäännöt, joissa on määritelty korruptiota ja muusta sen kaltaisesta sopimattomasta menettelystä.

Nordic Investment Bank 25 years

Nordiska Investeringsbanken 25 år

NIBin 25-vuotisjuhla on kohta ovella: kesäkuussa 2001 on kulunut neljännesvuosisata siitä, kun pankki aloitti toimintansa. Tämä juhlavuosi on virstanpylväs pankin historiassa, ja sitä juhlistetaan vuosikokouksella ja kansainvälisellä konferenssilla Helsingissä 1. kesäkuuta.

Satusetä vierailulla

H.C. Andersen kunnioitti Pohjolan taloa vierailulla lokakuussa, jolloin Pohjoismaiden Suomen instituutti (Nifin) yhdessä Tanskan Suurlähetystön kanssa järjesti näyttelyn Hans Christian Andersen – Liv og Værk 1805–1875. NIBin tiloissa järjestetyn näyttelyn oli koonnut Odensen kaupunginmuseot. Avajaistilaisuuden huipentumana oli paraati, jossa satusetä ympäröivät hänen omat satuhahmonsia aina Prinsessa ja herne-sadusta Keisarin uusiin vaatteisiin.

Ylpeitä näyttelystä olivat (vas.) Nifinin uusi johtaja Henrik Wilén sekä Nifinin kirjastossa työskentelevät Lisbet Ruth ja Jutta Nygård. Tässä he juovat maljan yhdessä Åbo Akademin tanskan kielen lehtorin Jon Høyerin kanssa. Jon Høyer piti näyttelyn yhteydessä luennon H.C. Andersenin elämästä ja teoksista.

Perinteikäs Rettig panostaa radiaattoriteollisuuteen

Suomalainen Rettig-konserni – perheyhtiö, jolla on yli 200-vuotiset perinteet – keskittyy kasvattamaan markkinaosuuttaan radiaattoriteollisuudessa. Rettig Heating Group vahvisti vuonna 2000 asemaansa Euroopan radiaattoriteollisuudessa ostamalla brittiläisen Blue Circle-yhtiön radiaattoritoiminnot. Kauppaan kuului mm. ruotsalainen Thermopanel AB. Yritysosto, joka rahoitettiin osittain NIBin myöntämällä lainalla, oli tärkeä askel, joka tekee Rettig Heating Groupista markkinajohtajan Euroopassa. Thermopanel AB on Ruotsin johtava vesikiertoisten radiaattoreiden ja konvektoreiden valmistaja, ja Rettig Heating Groupissa valmistetaan nyt teräsvyradiaattoreita, pyyhekuivaimia ja erikoisradiaattoreita sekä myös venttiilejä, termostaatteja ja muita lämmitys- ja jäähdytysvarusteita.

Radiaattoriteollisuuden ohella Rettig-konsernin tärkeitä liiketoiminta-alueita ovat juomateollisuus, varustamotoiminta, kiinteistöjen kehittämistoiminta, alumiinin käsittelyteollisuus ja sijoitustoiminta. Juomia valmistaa Marli Group, jonka tuotantoon kuuluu sekä alkoholijuomia, kuten liköörejä ja viinejä, että alkoholittomia mehuja. Varustamotoimintaa edustaa Bore Group, jonka ro-ro-alukset liikennöivät lähinnä Itämerellä ja Pohjanmerellä. Kiinteistöjen kehittämisestä vastaavalla Tarkalalla on meneillään hanke, jossa keskeisellä paikalla Helsingissä sijaitseva entinen panimokiinteistö muutetaan toimistoiksi ja asunnoiksi. Kiinteistössä toimi vuoteen 1992 saakka panimoyhtiö Sinebrychoff, joka oli aiemmin osa Rettig-konsernia. Alutran Groupiin kuuluu useita alumiinin käsittelyyn erikoistuneita yrityksiä.

Markkinatutkimus antaa NIBille parhaan arvostuksen

NIB on paras pankki yrityksille myönnettävien pankkilainojen osalta ja erittäin luotettava luotonantaja. Tämä käy ilmi markkinatutkimuksesta, jonka teki Scandinavian Financial Research -yhtiön Annukka Paloheimo. Tutkimuksessa oli mukana Suomen 50 suurinta yritystä, ja siinä selvitetään yksityiskohtaisesti, mitä mieltä nämä yritykset ovat rahoittajistaan ja yhteistyöstä niiden kanssa. Tutkimus tehtiin nyt kymmenennen kerran.

Yritysten rahoitusjohto sai antaa arvostanoja pankkien rahoituspalve-

luille ja arvioida niiden laatua. Perinteisessä luotonannossa (kahdenvälinen antolainaus) NIB sai Suomen markkinoilla toimivista pankeista parhaat pisteet. Toiseksi paras oli Merita-Nordbanken, ja kolmanneksi tuli Citibank.

–Tutkimus osoittaa, että erikoistumistamme pitkäaikaisiin luottoihin arvostetaan. Pyrimme profiloitumaan erityisluottolaitoksena, joka tarjoaa täydentäviä rahoitusratkaisuja, ja tämä on ilmeisesti onnistunut hyvin, sanoo NIBin hyvistä arvostanoista ilahtunut aluepäällikkö Lars Selenius.

NIBin toiminta

Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) rahoittaa investointihankkeita sekä Pohjoismaissa että niiden ulkopuolella.

NIB on viiden Pohjoismaan omistama kansainvälinen rahoituslaitos, joka toimii pankkiperiaatteita noudattaen. Omistajat valitsevat edustajat pankin hallitukseen ja valvontakomiteaan.

NIB tarjoaa asiakkailleen pitkäaikaisia luottoja ja takauksia kilpailukykyisin markkinaehdoin. Varat antolainaukseen NIB hankkii kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. NIBin obligaatioilla on paras mahdollinen luottokelpoisuus, AAA/Aaa, johtavilta luottokelpoisuusluokituslaitoksilta (Standard & Poor's ja Moody's).

NIBin pääkonttori on Helsingissä ja muut konttorit sijaitsevat Kööpenhaminassa, Oslolla, Reykjavikissa, Tukholmassa ja Singaporessa. Pankin palveluksessa on noin 130 henkeä kaikkialta Pohjoismaista.

NIB rahoittaa

NIB rahoittaa yksityisiä ja julkisia pohjoismaista taloudellista yhteistyötä edistäviä hankkeita. Rahoitusta myönnetään mm. investointeihin, jotka turvaavat energiahuoltoa, parantavat infrastruktuuria tai tukevat tutkimusta ja tuotekehitystä. Ympäristöä parantavat investoinnit Pohjoismaissa ja niiden lähialueilla ovat etusijalla.

NIB voi myös myöntää luottoja työllisyyttä edistäviin ulkomaisiin investointeihin Pohjoismaissa.

NIB rahoittaa erilaisia kansainvälisiä hankkeita sekä kehittyvien maiden markkinoilla että OECD:n alueella. Pankki myöntää lainaa hankkeille, jotka tukevat Pohjoismaiden lähialueiden taloudellista kehitystä. Lisäksi se rahoittaa eri puolella maailmaa investointeja, joissa on sekä vastaanottajamaan että Pohjoismaiden intressi.

Luotonannon lisäksi NIB myöntää takauksia pohjoismaisille hankkeille.

Pohjoismaiset luotot

Investointiluotot

NIB myöntää keski- ja pitkäaikaisia luottoja, joiden laina-aika on 5–15 vuotta. Luotto voidaan myöntää eri valuutoissa, kiinteällä tai vaihtuvalla markkinaehtoisella korolla. NIB voi rahoittaa korkeintaan puolet hankkeen kokonaiskustannuksista.

NIB rahoittaa hankkeita seuraavilla aloilla:

- tehdasteollisuus, mm. laiteinvestointeja,
- infrastruktuuri, energiahuolto, liikenne, televiestintä, vesihuolto ja jätehuolto,
- ympäristönsuojelu, sekä yksityisellä että julkisella sektorilla,

- tutkimus ja kehitys,
- pohjoismaiset yritysostot,
- ulkomaiset investoinnit Pohjoismaissa.

Alueelliset luotot

Luotot myönnetään kansallisille aluepoliittisille luottolaitoksille elinkeinoelämän kehittämiseksi.

Kansainväliset luotot

NIBin kansainvälisen antolainauksen ydin ovat projekti-investointiluotot (PIL). Luotot ovat pitkäaikaisia – jopa 20 vuotta – hankkeisiin, joita toteutetaan kehittyvillä markkinoilla Aasiassa, Lähi-Idässä, Keski- ja Itä-Euroopassa, Latinalaisessa Amerikassa sekä Afrikassa.

Luotto myönnetään yleensä asianomaiselle valtiolle tai julkiselle rahoituslaitokselle. Luottoja myönnetään myös ilman valtion takausta, lähinnä yksityisen sektorin infrastruktuuri-investointeihin. Luottoa voidaan myöntää jopa puolet hankkeen kokonaiskustannuksista. Lainat voidaan käyttää kaikenlaisten hankekustannusten, myös paikalliskustannusten, rahoittamiseen.

Luotot myönnetään markkinaehtoisella korolla ja asiakkaan toivomassa valuutassa. Tähän mennessä projekti-investointiluottoja on myönnetty hankkeisiin noin 40 maassa.

NIB myöntää luottoja myös pohjoismaisten yritysten investointeihin – mm. yhteisyrityksiin ja yritysostoihin – OECD:n alueella ja Baltian maissa.

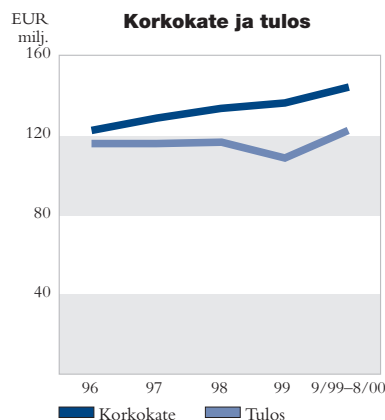
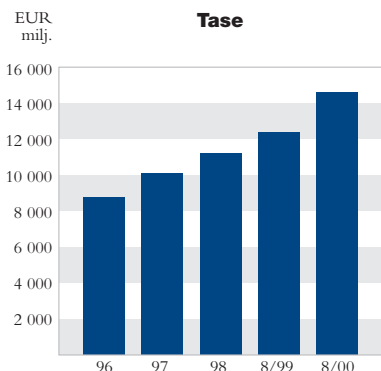
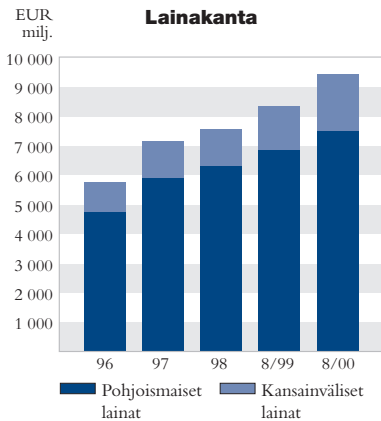
Pohjoismaiden lähialueet

Pohjoismaiden lähialueiden julkisen sektorin ja yksityissektorin infrastruktuurihankkeiden rahoitus on NIBissä etusijalla.

Julkiset ja yksityiset ympäristöhankkeet Puolassa, Kaliningradin alueella, Virossa, Latviassa, Liettuassa sekä Luoteis-Venäjällä ovat ensisijaisen tärkeitä. Tätä tarkoitusta varten on erityislainajärjestely, ympäristöinvestointiluotot (MIL). Hankkeiden on vähennettävä ympäristön kuormitusta ja näin ollen myös saasteiden kulkeutumista yli rajojen. Ympäristöinvestointiluottoja myönnetään yleisin luotonantoperustein valtioille, viranomaisille, laitoksille ja yrityksille.

Lisäksi NIB osallistuu hankkeiden rahoitukseen Baltiassa myöntämällä lainoja sekä balttilaisten että pohjoismaisten yritysten investointeihin Baltian maissa.

Vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden tulos hyvä

Pohjoismaiden Investointipankin vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden tulos oli hyvä. Kauden korkokate oli 103 miljoonaa euroa, kun se edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona oli 92 miljoonaa euroa. Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen valuuttamarkkinoilla vaikutti korkokatteen kasvuun. Kauden tulos oli 85 miljoonaa euroa (69).

Taseen loppusumma oli 14,5 miljardia euroa verrattuna vuodenvaihteen 1999-2000 13,3 miljardiin euroon, mikä merkitsee 9 prosentin kasvua. Nettolikiiditeetti oli kauden lopussa 3 387 miljoonaa euroa verrattuna vuodenvaihteen 1999-2000 2 781 miljoonaan euroon. Oma pääoma oli kauden lopussa 1 280 miljoonaa euroa, kun se edellisessä vuodenvaihteessa oli 1 220 miljoonaa euroa. Kauden aikana pankki maksoi vuoden 1999 voitosta osinkoa 35 miljoonaa euroa pankin omistajille, eli Pohjoismaalle.

Vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana myönnettyt luotot ja annetut takaukset olivat yhteensä 689 miljoonaa euroa, ollen vuoden 1999 vastaavana ajanjaksona 924 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvoi vuodenvaihteesta 12 prosenttia 9 449 miljoonaan euroon, kun se 31.8.1999 oli 8 439 miljoonaa euroa. Tähän kasvuun vaikutti olennaisesti Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen suhteessa euroon. Pankin koko antolainauksen kasvun, valuuttakurssimuutokset mukaan lukien, odotetaan olevan 10 prosenttia koko vuoden osalta.

NIBin lainasalkkujen ja rahoitustransaktioiden vastapuolten taso on edelleenkin hyvä ja vakaa. Kauden aikana ei todettu luottotappioita. Myöskään luottotappiova-

rauksiin ei ole ollut aiheutta vuoden aikana.

Pankin pohjoismaisessa luotonannossa tuotantoteollisuuden hankkeisiin myönnettävien luottojen osuus on edelleen suurin. Rahoituksen välittäjille myönnettävien, pienille ja keskisuurille pohjoismaisille yrityksille edelleenlainattaviksi tarkoitettujen luottojen määrä on kasvanut huomattavasti. Toimitusjohtaja Jón Sigurðssonin mukaan pankki pyrkii näin tekemään yhteistyötä muiden pohjoismaisten pankkien ja kansainvälisten luotonantajien kanssa ja täydentämään niiden luotonantoa.

Uusien kansainvälisten lainojen kysyntä on heikentynyt jossain määrin. Pohjoismaiden ulkopuolella uusien lainojen kysyntä on suurinta televiestintäalalla.

– NIBin toiminnan painopisteenä on nyt entistä enemmän Pohjoismaiden itäiset lähialueet, sanoo Jón Sigurðsson.

– Ympäristöinvestointien rahoitus Itämeren ja Barentsin alueilla on etusijalla toiminnassamme. Pankki on saanut Pietarin paikallisviranomaisilta toimeksiantannon johtaa selvitystä, joka koskee Pietarin suuren lounaisen jätevedenpuhdistamon kehitystyötä ja rahoitusta. Hanke on erittäin tärkeä Itämeren veden laadun kannalta. Pietari on nykyään suurin yksittäinen pistekuormituslähde Itämeren alueella.

NIBin velkakirjaperusteinen varainhankinta oli toimintakauden lopussa 12 307 miljoonaa euroa, kun se vuoden 1999 vastaavana ajankohtana oli 10 243 miljoonaa euroa. Englannin punta, Japanin jeni ja Hongkongin dollari olivat kauden aikana pankin tärkeimmät varainhankintaväluutat.

Vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana tapahtuneen vakaan tuloskehityksen odotetaan jatkuvan, ja koko vuoden tuloksen odotetaan olevan samansuuntainen kuin kahdeksan kuukauden tuloksen.

POHJOISMAIDEN INVESTOINTIPANKKI

Pääkonttori

Fabianinkatu 34
PL 249
00171 Helsinki
Suomi
Puhelin +358 9 18 001
Telefax +358 9 1800 210

Muut konttorit

Kööpenhamina

Landgreven 4
DK-1301 København K
Tanska
Puhelin +45 33 144 242
Telefax +45 33 322 676

Oslo

Dronning Mauds gate 15
c/o Eksportfinans
N-0119 Oslo
Norja
Puhelin +47 2201 2201
Telefax +47 2201 2202

Reykjavík

Kalkofnsvegur 1
c/o Seðlabanki Íslands
IS-150 Reykjavík
Islanti
Puhelin +354 5 699 996
Telefax +354 5 629 982

Tukholma

Västra Trädgårdsgatan 11 B
c/o AB Svensk Exportkredit
S-111 35 Stockholm
Ruotsi
Puhelin +46 8 613 8525
Telefax +46 8 205 728

Singapore

78 Shenton Way # 16-03
Singapore 079120
Puhelin +65 2276 355
Telefax +65 2276 455

Internet

<http://www.nibank.org>

